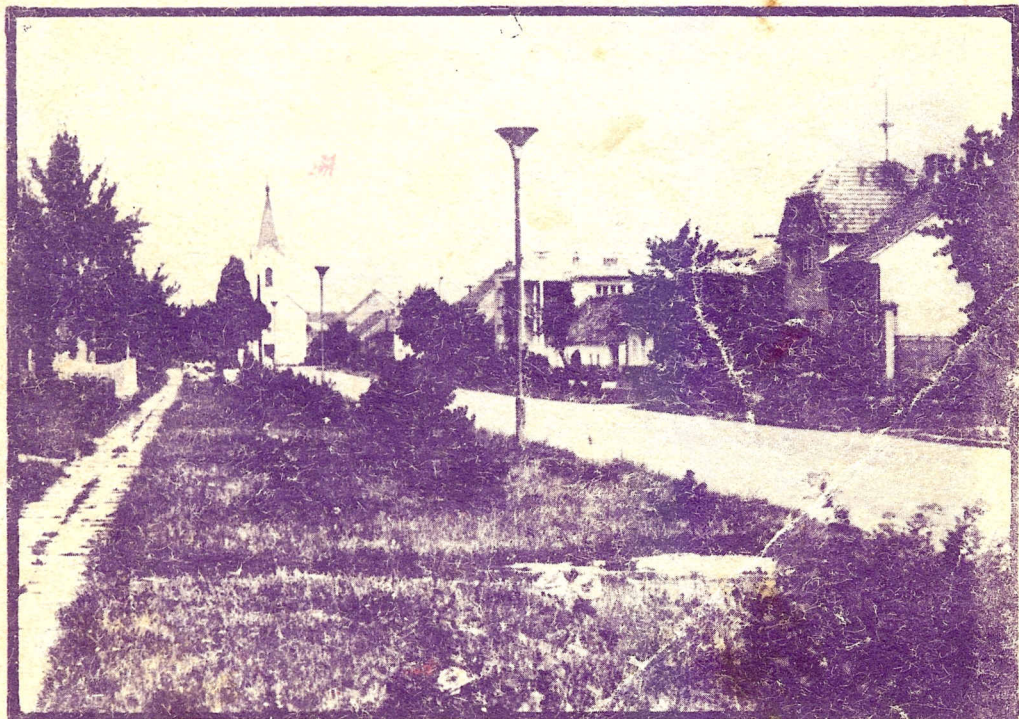

Z DĚJIN JOSEFOVA 1782~1982

PhDr. FRANTIŠEK HELEŠIC CSc.

1982

Z DĚJIN JOSEFOVA 1782-1982

PhDr. František Helešic CSc.

1982

O B S A H

Ú V O D E M	1
I. K u k v i c e - předchůdce dnešního Josefova	3
II. Založení J o s e f o v a a jeho první léta	6
III. Vývoj obce od osamostatnění v roce 1867 do roku 1918	10
IV. Období republiky a okupace /1918-1945/	15
V. Po osvobození /1945-1948/	21
VI. Nová etapa rozvoje J o s e f o v a /1948-1982/	23
Závěrem	29

Přílohy: Fotografie nejvýznamnějších památek obce Josefov

I.

KUKVICE - PŘEDCHŮDCE DNEŠNÍHO JOSEFOVA

Podlužácké obec Josefov, ležící jen 9 km západně od Hodonína byla založena roku 1782 na území bývalého panského poplužního dvora, postaveného na místě zaniklé vesnice Kukvice. Není také náhodné, že okolní obyvatelstvo používalo až do konce 19. století pro Josefov starého názvu Kukvice.

Obec Kukvice ležela při potoku Prušánka /starý název Řešice/ osou kolmo na dnešní vesnici. Dávno před jejich vznikem /asi před 3 000 léty/ tu byla sídliště lidí, pohřbívaných ve skrčené poloze. Dokazují to různé archeologické nálezy, učiněné v průběhu tohoto století.

Kukvice patřily k nejstarším osadám na Podluží. Jaký rod osadu založil, není známo, ani komu Kukvice v době feudální do 15. století patřily. Poprvé se připomínají v souvislosti s kostelem a farou v Mikulčicích roku 1383, k nimž byly přifařeny. Teprve počátkem 15. stol. držel Kukvice šlechtický rod pánů, kteří se psali z Kukvic. Prvním známým držitelem dle jména byl v roce 1437 Václav z Kukvic, který byl podkomořím moravským. Když Václav zemřel, vlastnila Kukvice jeho manželka Anna z Poděbrad se syny Benešem a Hynkem.

Patnácté století bylo obdobím pustošivých válek. Vedly k zániku četných obcí a osad, mimo jiné i Kukvic, které byly vypáleny v letech 1468-1470 Uhry. Obyvatelé Kukvic byli částečně pobiti, ostatní se rozprchli a jen málo se jich vrátilo /ještě k roku 1497 jsou jmenovány Kukvice jako pusté/. Podruhé byla obec obnovena před rokem 1528.

Majitelé Kukvic, pustých či osídlených, se často měnili. Od konce 15. století byly Kukvice v držení Jindřicha z Lipé, od roku 1527 Heralta Kuny z Kunštátu. Část kukvických gruntů byla v té době pusta, snad už od válek česko-uherských.

Po smrti Heralta Kuny odkázala Kukvice jeho manželka roku 1528

vnukům Vilémovi a Janovi Tetaurům s Tetova, kteří v roce 1543 drželi též Těšice, Jejich otec povolil v době jejich nezletilosti peddaným s Těšic u Kukvic zakládat na pustých gruntech vinohrady za plat 20 grošů z každé čtvrti, po sedmileté svobodě i za desátek. Vilém roku 1543 za sebe i bratra tato práva potvrdil.

Od roku 1554 držel Kukvice Jan Tetaur, který je pak v roce 1568 prodal Závaši Prusinovskému z Bitkovic. Po jeho smrti držela do roku 1580 Kukvice jeho manželka. Po ní pak Albrecht Čertorejský z Čertorej. V letech 1600-1603 byl majitelem Kukvic Jiří Čechočovský z Čechočovic a na Kukvicích, správce hodonínského panství. K roku 1607 se připomíná v Kukvicích tvrz. Od Zikmunda Čertorejského koupil obec roku 1610 Jan Lesenný z Lesenné, od roku 1616 tu seděla jeho žena a od roku 1619 evangelík Jan Jeroným Lesenný z Lesenné, který Kukvice prodal roku 1627 majiteli hodonínského panství Zdeňkovi ze Žampachu. Po jeho smrti roku 1639 držel Kukvice dědic hodonínského panství, jeho synovec Jindřich Burian ze Žampachu.

Kukvice zanikly za války třicetileté podle zbytků zachovaných gruntovních registrů lužických, v nichž ještě v roce 1626 jsou zapsáni kukvičtí občané, jimž se odváděly platy z bojanovských gruntů.

Kukvice měly před zpustnutím v roce 1643 na 1008 měřic, z toho bylo 288 měřic vinic. Jakubu Polanskému patřilo jeden a půl lánů, tj. 96 měřic, dále 6 lánů po 66 měřicích drželi Pavel Spjevěk, zvaný Slepíčka /týž se vyskytuje i v Těšicích, kde vlastnil 23 měřice/, Martin Sedlář, Bartoň Jursových, Jura Lanžhocký, Martin Vrboický a Kašpar Manda. Devět půllanů po 30 měřicích byli Tomáš Adamů, Mach Vršek, Pavel Ctnost, Staněk Hasilových, Jurečka Hasilových, Jan Halaka st., Jan Halaka ml., Martin Bubeníč a Jan Vík. Podsedníky bez polí byli Jura Černivý, Jan Horák, Václav Bednář, Jan Mydlovský, Dobeš Adamů, Martin Derážka, Pavel Hasil, Petr Blanař, Stanek Bachman, Svitav Bachman, Šebesta Hornálů, Beneš Hornálů, Pavel Praskhuba, Jirka Masař, Jakoubek Masař, Jan Vávra /Hlučej/ a Klimeš Vávra.

Z vinic, které patřily Kukvicím, dostal mikulčický farář pět a půl měřice, 85 měřic obdělávali poddaní z Těšic, Mikulčic, Lužic, Prušánek, Hodonína, Bojanovic, Nové Vsi, Dubňan a někteří cizí /z Kopčan/. Ostatní vinice ve výměře 197 a půl měřice zůstaly pusté. Ještě roku 1673 bylo obdělávaných 38 a půl čtvrtí a 84 čtvrtí bylo pustých v horách: Přední, Prostřední, Zadní /Kukvické/ a v Homoli.

Po smrti Jindřicha Buriana ze Žampachu převzala hodonínské panství i se zaniklými obcemi jeho manželka Anna Helena, která se provdala roku 1650 za hraběte Bedřicha z Appersdorgu, který prodal panství Liechtensteinům. Hraběnka Anna Marie Liechtensteinová se provdala za hraběte Josefa z Czoboru, jehož syn tak zadlužil panství, že je roku 1762 koupil v konkursní podstatě manžel císařovny Marie Terezie František Lotrinský a tak zůstalo hodonínské panství a s ním i Kukvice v majetku císařské rodiny až do roku 1918.

Na obdělávání pustých polí byl v 17. století založen dvůr, k němuž bylo roku 1691 počítáno 460 měřic drobných polí; na 248 měřic od pustých gruntů užívali lidé z Těšic. Roku 1749 čtrnáct rolníků z Těšic mělo zde 167 měřic polí, vrchnost obdělávala 227 měřic polí a 326 měřic pastvin, které patřily ke kukvickému dvoru. Ve dvoře byli zaměstnáni lidé z okolních vesnic, např. z Bojanovic. Na pastvinách se pálal dobytek, ale především ovce, neboť v té době byla ovčí vlna hledanou textilní surovinou. V té době tam byl také ovčácký hospodář Jiří Straka, který dal v roce 1760 postavit sochu sv. Anny.

Podle farního protokolu novoveského uvádějí se v křestní matrice rodáci kukvičtí ještě roku 1771; zřejmě šlo o obyvatele kukvického dvora, který patřil k faře novoveské, kam v roce 1683 přesídlil kurát mikulčický.

Památka na Kukvice se zachovala po dnešní dny především ve jménech polních tratí a vinic.

II.

ZALOŽENÍ JOSEFOVA 1782 A JEHO PRVNÍ LÉTA

Vznik Josefova spadá do třetího závěrečného období feudalismu, které zahrnuje léta 1740-1848. Císař Josef II, který vládl v letech 1780-1790, zrušil v říjnu 1781 poddanství, což mělo dalekosáhlý význam pro vesnici, ale i rozvoj kapitalistických vztahů. Důležitým reformačním počinem za jeho vlády byla i tzv. raabizace, t. j. dělení dvorů a ponechání půdy z nich dosavadním a novým osadníkům - kolonistům. Raabizace byla však prováděna jen na panstvích panovníka. V 80. a 90. letech 18. století byly rozparcelovány panské dvory v Kukvicích, Prušénkách, Poddvorově a na Roztrhansku. Na místě kukvického dvora vznikla roku 1782 nová ves, nazvaná k počtě císaře Josefa II. **J o s e f o v e m**. Noví osadníci byli jednak z rozděleného dvora, příp. ze sousedních obcí.

Tradičně se uvádí, že Josefov byl založen roku 1782. Hlavním podnětem k jeho vzniku byly především potřeby a zájmy rozvíjejícího se průmyslu a zemědělství. V letech 1782-1783 vznikaly na vrchností vyměřených místech první domy, zřejmě z nabíjanice, kryté dochem. Jednačtyřicet usedlostí začínalo bývalým panským dvorem zbudovaným z kamene, z nějž byly vytvořeny usedlosti č. 1 a č. 2 /a naproti č. 40/, pokračovalo do č. 20 směrem jihovýchodním a po druhé straně č. 21 - 41 zpět. Náves byla později uzavřena kovárnou /č. 42 - vznikla před r. 1793/ a ovčárnou /č. 43/. Obec byla položena osou kolmo k bývalé obci Kukvice, ležící původně při potoce Prušánka, tam, kde končí poslední domy na Chalupniskách.

Známe jména prvních 41 usedlíků-josefovských kolonistů. Majitelem usedlosti č. 1, vzniklé z bývalé švejcárny kukvického statku, byl Martin Hutter z Prušánek. Na č. 1 byla pak po více jak jedno století hospoda./Pro zajímavost uvádím v závorce jména usedlíků z roku 1867, kdy změna rodů byla způsobena především provdáním dcer; v roce 1867, byl majitelem hospody na č. 1 Malošík Jan/. Na usedlosti č. 2 vzniklé z bývalé ovčírny kukvického dvora, seděl Matěj Šafhauser /Kichler Fran-

tišek/. Usedlost č. 3 měl Matěj Těšínský /Těšínský Josef/. Na č. 4 byl Jan Zabáček /Dřevěný Jakub/, na č. 5 Tomáš Košulič /Bílek Petr/, na č. 6 Josef Knedlík /Čech Štěpán/, na č. 7 Ondřej Mikůš /Škápík František - starosta/, na č. 8 Ignác Parák /Bílek Tomáš/, na č. 9 František Zálešák /Imrych Jan/, č. 10 Ignác Černý /Hřebačka Jan/, č. 11 Ondřej Benešek /Skřivánek Jan/, č. 12 Matouš Hykš /Hubáčková Marie, roz. Kovářiková/, č. 13 Jiří Ivičič /Ivičič Petr/, č. 14 Jiří Pospíšil /Filipovič Matouš/, č. 15 Jan Štětka /Filipovič Martin/, č. 16 Michal Kopiják /Kopiják Jiří jeho nástupce Čech Jakub/, č. 17 František Šimek /Filipovič František/, č. 18 Jiří Brablec /Brablecová Anna, nezletilá, otčím a hospodář Čech Štěpán/, č. 19 Jakub Mráka /Zimák Ondřej, nezletilý/, č. 20 František Pukanec /Šupa Jiří/, č. 21 Jiří Beneš /Bílková Helena, roz. Červenková/, č. 22 Jan Kopiják /Kopiják Tomáš/, č. 23 Jan Baldrián /Kichler Josef/, č. 24 Josef Prát /Prát Jan/, č. 25 Tomáš Vítek /Kovářik František/, č. 26 Václav Majzlík /Lenomár František, nezletilý/, č. 27 Ignác Šmozík /Prát Josef/, č. 28 Václav Kosík /Sejáková Františka, otčím a hospodář Tomáš Skoumal/, č. 29 Jiří Košut /Skoumal Martin/, č. 30 Jiří Herka /Hasil Jakub/, č. 31 Michal Bohún /Martin Bohún/, č. 32 Josef Zimák /Petr Zimák ml./, č. 33 Jan Jarošek /Lekavý Josef/, č. 34 Matouš Skoumal /Lekavý Matěj/, č. 35 Jakub Pospíšil /Topenčíkové Kateřina, otčím a hospodář Filipovič Martin/, č. 36 Jan Prča /Šupové Anna, roz. Prčová/, č. 37 Jan Burda /Ištvánek František/, č. 38 Jan Prčík /Lenomár František, nezletilý/, č. 39 Martin Ištvánek /Ištvánek Tomáš/, č. 40 Matěj Šafhauser /Kichler Jan/, č. 41 Jan Hačunda /Filipovič Pavel/.

Protože kolonisté na usedlostech v Josefově byli osvobození od roboty, která velmi sužovala poddané okolních vesnic, měly jejich usedlosti mnohem větší cenu než kde jinde, a proto jim okolní obce s jistou závistí říkaly "zemani". Měli také velkou výsevku, tj. plochu polností, která jim byla vyměřena k usedlosti. Patřilo totiž ke každé usedlosti-kolonii 56 měřic v jednotlivých tratích katastru mimo 160 měřic obecních pozemků, které mezi sebe rozdělili později /každý dostal

4 měřice/. Z jedné měřice platili vrchnosti 45 krejcarů, z domu 4 zlatky a obvyklý desátek jako v okolních vesnicích.

Celkem náleželo k usedlostem č. 1 - 41 422 ha, 30 arů, 88 m². Přičteme-li k tomu pozemky těšických občanů ve výměře 83 ha, 06 arů, 41 m² /Padělky nad Hruškou, padělky u sv. Anny/, obecní majetek /92 ha, 59 arů 62 m²/, veřejný majetek /18 ha, 81 arů, 34 m²/ a svobodné pozemky /Homola 7 ha, 25 arů, 41 m², Kukvické 63 ha, 39 arů, 27 m² a Roztrhanské 23 ha, 53 arů, 49 m²/, dělal souhrn dohromady 711 ha, 25 arů, 82 m², tedy plochu josefovského katastru.

Pozemky byly vesměs dobré jakosti, s dobrou půdou, odevšad přístupné a hodící se k pěstování všech obilnin a okopanin.

Do roku 1884 nebyly, kromě č. 8, žádné usedlosti rozděleny. Po desetiletí zůstával počet domů stejný /až do roku 1880 43 domů/, pokud jde o obyvatele, byl také populační pohyb nepatrný. Jestliže k roku 1793 se uvádí 42 domů s 44 rodinami a 257 obyvateli /z nich bylo 253 křesťanů českého původu a jen dvě rodiny židovské/, v roce 1834 bylo v Josefově jen 43 domů s 250 obyvateli, z toho 117 mužů a 133 žen.

Pokud jde o způsob hospodaření Josefovských kolonistů, byl to až do 90. let 19. století běžný způsob tzv. trojpolního /úhorového/ hospodaření. Příčinou byl i malý počet obyvatel Josefova. Sedlák v té době obdělával jen tolik půdy, kolik mu stačilo na živobytí. Do úhorů se honil vepřový dobytek a ovce, jež se až do r. 1866 v Josefově hojně chovaly. Proto byl společně vydržován samostatný ovčák od založení obce.

Tento způsob hospodaření se začal poznamenáhlou měnit vlivy rozvíjejícího se kapitalismu a jeho působením na venkov.

Josefovští usedlíci se zabývali rovněž vinohradnictvím, a to od samých začátků. Mimo k usedlostem patřící vinohrady "Přední" a "Nové" byla tu značná část vinohradů tzv. "svobodných". Byla to hora "Roztrhanská" od Bojanovic, hora "Kukvické" hned za "Předními" směrem ku Poddvorovům a pak "Homole". Položení těchto tratí bylo velmi způsobilé - pro dobré půdní a klimatické podmínky - k zakládání vinic a

tyto se tu od pradávna obdělávaly. Z druhů révy převládal ryzlink rýnský a budínka.

Obyvatelé Josefova měli jen v menší míře své vinohrady v Rostrhanských a Kukvických, většinou to byli sedláci z okolních dědin - Bojanovic, Iažic, Těšic, Mikulčic, Prušánek; tito měli "bůdy" téměř v každém vinohradě, "takže to vypadalo jako zvláštní osada, zvláště v době vinobraní". Ale rozšířením škůdců vinohradů, zvláště révokazu, začaly vinohrady hynout a "bůdy" se začaly po roce 1870 bourat, zvláště, když byly často vykrádány. Teprve později se josefovští občané zakupovali ve vzpomínaných viničních horách.

Josefov i přes komunikační těžkosti nebyl izolován od okolí. Jeho vztahy k okolním obcím byly hospodářské, náboženské i lidské.

Od svého vzniku až do konce 60. let 19. století patřil Josefov samosprávě pod vrchnostenský úřad Dolní Bojanovice. Tvořil s ním jednu samosprávnou obec. Bylo jedno společné zastupitelstvo, jehož schůze byly konány vždy v Bojanovicích. Byla tu přirozeně závislost menší obce na jejím větším partnerovi. Navíc tu existovalo od založení obce "přifaření" a "přiškolení" Josefova do Bojanovic.

Obecní hospodářství vedla si však od počátku každá obec zvlášť. Tuto funkci vykonávali od založení obce její představitelé - pučmistři, po roce 1848 starostové.

Před zavedením obecního zřízení po roce 1848 zachovala se nám jména tří pučmistřů: Jan Lekavý č. 34, Vendelín Škápík z č. 7 a Matouš Seják z č. 28. Před osamostatněním obce Josefov byli starosty Zimák Petr z č. 32 /připomíná se k roku 1858/, Skoumal Martin z č. 29, Ivičič Petr z č. 13 a Škápík František z č. 7. Správu obce vykonával obecní výbor a obecní představenstvo, které se skládalo ze starosty a radních. Na správě obce se podílely i obecní komise.

Z "přifaření" Josefova do Bojanovic vyplývala povinnost podílet se na udržování bojanovického kostela, hřbitova a přispívat faráři v penězích a naturálních /desátek/. Tak např. v roce 1831 dostával

bojanovický farář z Josefova 44 zl. a 50 kr. Ještě v roce 1906 dostával od josefovských občanů dobrovolný obilní desátek.

Dlouho neměl Josefov vlastní kostel. Až v roce 1862 byla obecním nákladem vystavěna malá kaplička - sotva pro deset osob - s malou věží a zvonkem. Později byla rozšířena do nynější podoby.

Do roku 1884 tvořil Josefov jednu školní obec s Bojanovicemi. V roce 1846 chodilo do bojanovické školy 38 dětí z Josefova. Cesta byla většinou roku těžko schůdná, proto již od roku 1849 se Josefovští pokoušeli o postavení vlastní školy.

Mezi události, jež zasáhly významně do života obce byly války, ohně, mor, cholera, ba i mrazy. Za napoleonské války v roce 1805 byla v Josefově usazena francouzská vojska.

Velkou metlou pro tehdejší domy s dochovou střechou byl oheň. Tak 24. července 1843 vypukl v hospodě /č. 1/ oheň, který zničil celou stranu obce od Bojanovic. Později, 24 června 1838 vypukl oheň v domě č. 32 tehdejšího starosty Petra Zimáka. Vyhořela do základu celá horní čtvrť Josefova od Prušánek vyjma domy č. 40 a č. 41.

V roce 1866 květnové mrazy zničily úrodu a způsobily hlad. Za prusko-rakouské války byla vojska Prusů utěbořena i v obci a v bitvě u Hradce Králové padli dva josefovští rodáci. V té době vypukla cholera.

Tak v kostce vypadalo první století života obce Josefov a jejích obyvatel.

III.

VÝVOJ OBCE OD OSAMOSTI V ROCE 1867 DO ROKU 1918

V počátcích své existence, kdy tvořil Josefov s Bojanovicemi společnou samosprávnou obec, nebyl vztah závislosti tak cítěn, již také proto, že josefovští kolonisté nemuseli robotovat, a bojanovští do roku 1848 ano. O řízení obce stejně rozhodovala vrchnost.

Odloučení Josefova od Bojanovic a vytvoření samostatné správní obce se uskutečnilo v roce 1867, kdy byl starostou František Škápík z č. 7. Po něm až do vzniku ČSR byla následující posloupnost starostů: Ištváněk Petr z č. 39 /připomíná se roku 1873/, Kichler Josef z č. 23 /1883-1884/, Filipovič Jiří z č. 22 /1892/, Čech František z č. 13 /1897/, Kovářik František z č. 25 /1900-1908/ a Petr Bílek z č. 10 /1908-1918/. Poslání starosty, stejně i představenstva obce bylo významné. Vybírali a odváděli daně, projednávali hospodaření obce, jeho rozpočty, účty atd. Starosta obvykle "úřadoval" doma, obec dlouho vlastní obecní místnosti neměla.

Obecní výdaje i schodky v obecním hospodaření byly kryty tzv. "skládkami", což byly poplatky občanů za část pronajímaných obecních pozemků. Nedostatek peněz, na který obec permanentně trpěla, byl uhrazen ročním příspěvkem 6 zl. z každého čísla. Skládka se různila dle potřeby obecního hospodaření. K vyrovnání obecních pokladních schodků se začaly kolem roku 1890 vybírat obecní přírázky.

Důležitým činitelem v hospodářském životě venkova, tedy i Josefova, byly v druhé polovině 19. století tzv. kontribučenské záložny, vzniklé z původních kontribučenských sýpek a kontribučenských fondů. Josefov byl spolu s 27 obcemi na Slovácku podílníkem nejstaršího lidového peněžního ústavu v tomto regionu tzv. Kontribučenské záložky hodonínsko-pavlovické. V roce 1883 byl mezi josefovskými podílníky a zástupci záložny sepsán zvláštní protokol, podepsaný starostou Tomášem Ištvánkem z č. 42 a dalšími 15 kolonisty. Zástupcem Josefova ve výboru záložny byl dlouhá léta František Škápík.

Josef Prát, pozdější kronikář, byl s několika dalšími občany členem Hospodářského spolku kyjovského, později též vzniklého Hospodářského spolku pro okres hodonínský, kde byl jednatelem.

Počet obyvatel Josefova se téměř jedno století výrazně neměnil. K roku 1880 bylo v obci 42 domů s 249 obyvateli. Seznam jeho obyvatel z roku 1867 ukazuje, že jen sedm rodin z původních kolonistů "sedělo"

dále na svých gruntech. Změny v pozemkové držebnosti nastaly po roce 1868, kdy vstoupila v platnost možnost volného dělení pozemkových majetků. V Josefově se tyto změny projevíly v tom, že M. Siebenschlein z Hodonína koupil téhož roku od V. A. Malošíka jenž "živností hostinskou s obchody s vínem ve velkém dosáhl zámožnosti" usedlost č. 1, tj. hospodu i s přidělenými pozemky. Dále koupil od Františka Kichlera usedlost č. 2. Postupem doby koupil ještě další čtyři usedlosti i s polnostmi - č. 14, kterou směnil za č. 3, čímž dosáhl jejich scelení. Dále koupil č. 20, č. 26 a č. 31 /poslední v roce 1872/. Siebenschlein se udržel na tomto hospodářství až do roku 1890, kdy mu bylo exekučně prodáno. Koupil je v dražbě hodonínský Spar z Vahrsehnsverein, od něhož jej ihned koupil baron Karel Dittel z Wehrbergu, který vlastnil velkostatky až do jeho parcelace v roce 1945.

Protože se po jedno století nikdo z obyvatel Josefova nepokusil o postavení nové chalupy, byly nuceny děti, které nepodědily usedlost, hledat si své zaopatření mimo obec. Tím vynášely majetek ve formě dědičných podílů. Toto a potřeba zabezpečit si pracovní síly v obci vedla k tomu, že roku 1897 bylo vyměřeno 41 stavebních parcel v místě nynějšího "Chalupníska".

Uvedme si několik statistických čísel o Josefově. V roce 1890 měla obec 46 čísel - 7 z nich bylo neobydlených a s 212 obyvateli /207 Čechů a 3 Němci/. V roce 1900 - tehdy byl postaven první dům na místě, kde stávaly Kukvice /se stejným počtem domů měl 243 obyvatel/. 241 Čechů a katolíků, 2 Němci evangelíci. Do roku 1910 se zvýšil počet domů jen o 6, na 52 domů s 284 obyvateli českého původu. Slibný stavební rozvoj přerušila první světové válka. O hospodářském stavu obce vypovídá soupis komise pro chov dobytka z roku 1912: 171 krav a jalovic / z toho 15 telat; k tomu ve statku Dittlově bylo 60 krav/, 74 koní, a 217 prasat /20 prasnic/, 17 koz, 145 slepic, 24 husí a 28 kačen. Obec vyrážovala dva plemenné býky.

V roce 1877, během dvou měsíců, byla přestavěna kaplička do podoby nynějšího kostelíka /v roce 1931 byla pak přistavěna sakristie/.

V roce 1882, po více jak třiceti lety od prvního pokusu, byla zaslána okresní školní radě v Hodoníně žádost o zřízení samostatné školy v Josefově. Ta uznala důvody za plně oprávněné /vzdělanost i neschůdnost cesty/ a rozhodla v prospěch stavby školní budovy v Josefově. Po jistých úvahách se většina rozhodla pro místo, kde dosud stojí.

Stavba budovy jednotřídní školy v Josefově č. 44 byla za dva a půl měsíce, 15. července 1884 hotova. Tak mohl v září školního roku 1884-1885 první učitel Július Boháč zahájit vyučování 45 josefovských žáků do školy příslušných. V letech 1885-1891 zde vyučoval Karel Klusák později tu působil osm a půl roku Josef Kapica jako správce školy. Stavební náklad 6 000 zl. uhradili majitelé usedlostí č. 1 - 41, každý 41 zl. mimo potřebné formanky, konané pro tuto stavbu. Starostou obce byl Josef Kichler z č. 23. Pro školní záležitosti byla v obci z členů obecního představenstva a správce školy vytvořena místní školní rada.

Od roku 1908 po dobu dvaceti let - s válečnou přestávkou - zde byl správcem školy Otto Hříbek. V září 1914 narukoval do války, do ledna 1915 jej zastupoval Josef Škárek, poté do června 1915 Stanislav Pátek, do konce září 1915 Eduard Jordán a do listopadu 1916 František Vídeňský, kdy se vrátil na své místo Otto Hříbek. Jako všude na vesničkách školách činnost učitele se neomezovala jen na samotnou školu. Podíleli se aktivně na kulturním a společenském životě obce.

Významnou událostí se stala pro Josefov provedení stavby okresní silnice od Lužic přes Josefov, Prušénky až po hranice Břeclavska r. 1877. Stavba silnice z Bojanovic do Josefova byla znemožněna první světovou válkou, ale ani další pokusy nevyšly.

Kulturní a osvětovou činnost Josefova v tomto období lze těžko postihnout pro nedostatek pramenů.

Pronikavým zásahem do života občanů Josefova byla první světová válka 1914-1918. Už po sarajevském atentátu 28. července 1914 byli mobilizováni muži do 38 let. Pak přišli na řadu další, z Josefova jich bylo celkem 30. Bylo přede žněmi, kdy bylo nejvíce třeba mužské ruky v hospodářství, které musely nyní zajišťovat ženy, děti a staří lidé. Také odvody koní citelně ochromily zemědělskou výrobu.

Brzy se dostavily i první oběti války. Celkem bylo z Josefova 10 mrtvých, které si vyžádala daň války.

Mnozí z těch, kdož byli zajati nebo přešli do zajetí, se pak vrátili jako legionáři - ruští byli 3, italští 2. V Rusku bylo v zajateckých táborech 5 Josefáků. Šest Josefáků patřilo mezi dezertéry, tzv. "zelené kádry". V Josefově bylo též 17 válečných zajatců, kteří bydleli společně na obecní kovárně.

Také lidé z Josefova poznali těžkosti válečného života - rekvizice, neustálé stoupání cen životních potřeb, nedostatek pracovních sil, špatné počasí.

A pak přišlo osvobození. Prapory vlély, hrála hudba, lidé provolávali slávu nové republiky, zpívaly se národní a vlastenecké písně. V prosinci byla v Josefově konána sbírka pro sirotky po padlých legionářích které vynesla 121,50 Kč.

Tak skončilo období, které přineslo do Josefova hospodářský a společenský pokrok, ale v důsledku války i smutek.

Nastalo nové období ve svobodném státě.

OBDOBÍ REPUBLIKY A OKUPACE /1918 - 1945/

Na prahu republiky zůstal Josefov i nadále zemědělskou obcí. Na pozemcích katastru se dařilo všem hospodářským plodinám. Pokud šlo o vinice, kterých měl Josefov k roku 1900 69 ha, nastal v první polovině tohoto století úbytek až o 75 %.

Důležité místo v životě obce měli tzv. hotaři. Dva hlídali vinné hradby, třetí chránil polní úrodu.

Nezbytnou součástí tehdejší vesnice byl obecní pastýž. Byl jím po dlouhá léta Hypolit Kankia, od roku 1936 Jan Ištváněk z Lanžhota. Obec měla tři veřejné studny, z nichž byly významné dvě blízko potoka. Byl zde žlab k napájení dobytka, vracejícího se z pastvy, i potahů tudy pro jízďčejících. Zajímavou dominantou Josefova byl větrný motor blízko vzpomenu té studny, sloužící k čerpání vody pro místní statek.

Komunikace zůstaly na stejné úrovni jako v předcházejícím období. Jen v letech 1925 - 1933 vedla přes Josefov autobusová doprava z Průšánka do Hodonína. Do sousedních obcí vedly polní cesty a stezky.

Dvacátá až čtyřicátá léta v Josefově ukazují další růst obce i změny v držebnosti usedlostí a pozemků. Řada domů byla již rozdělena. Jestliže měl Josefov v roce 1910 52 domů, vzrostl tento počet k roku 1930 na 69, tedy průměrně o 1 dům ročně. V únoru 1921 bylo na těchto usedlostech 284 obyvatel českého původu, z toho 147 mužů a 136 žen, v roce 1930 stejný počet, z toho 149 mužů a 135 žen, všichni kromě jednoho - katolíci. Jestliže stála usedlost v Josefově kolem poloviny 19. stol. 2 000 rýnských stříbrných, před první světovou válkou 30 000 K, po roce 1918 již 200 000 - 300 000 Kč. Nová výstavba začala na "Chalupnískách", od počátku třicátých let i na "Záhumenici".

K roku 1930 měl Josefov stále jeden hostinec s trafikou a obchodem smíšeným zbožím u Vítězslava Práta na č. 31. Druhý obchod se smíšeným zbožím byl na č. 8, majitel Josef Ištváněk měl též autodopravu. Mimo

1 učitele, 2 obchodníky a 2 úředníky byli všichni obyvatelé Josefova zemědělcí.

Poštovní úřad byl v Dolních Bojanovicích, odkud chodil denně do Josefova listonoš.

Školní budova josefovské jednotřídky v tomto období byla často opravována, měla stálé starosti s vlhkostí. To byla záležitost místní školní rady, nyní zastoupené podle pototického klíče. V letech 1927 - 1942 byl jejím předsedou Zimák Cyril.

V této době působili na škole vedle Ottý Hřábka / do roku 1928/ industriální učitelky Josefa Kapisové /do r. 1921/, Žofia Kališová /1926/, Eva Hromková /1926/ a Lucie Hašková, učitel Josef Votoupal /1928 Chlup František /1928-1932/, Sedláček Josef /1932-1933/, Bohuslav Bezpalec /1933-1934/, Babák František /1934-1942, kdy byl zatčen a vězněn v koncentračním táboře, František Filipovič /1942-1945/, Hasil Ludvík /1945/.

V roce 1933 chodilo do školy 44 dětí, 25 chlapců a 19 dívek.

Politická diferenciacie po vzniku ČSR se vyjasnila. Jestliže dříve jednostranně měl vliv na život obce jen bojanovický farář a ideologie římsko-katolické církve, nyní byla politická sféra rozšířena. V Josefově byly dvě politické strany: Čs. strana lidové, nazývané též Lidová jednota a Republikánská strana zemědělského a maloroľnického ľidu, krátce strana agrární. Lidová strana a její odnože - Jednota čs. Orla a Svaz katolických žen a dívek měly po celou dobu předmnichovské republiky početní převahu volební a tím i v obecní správě.

V prvních volbách v ČSR v červnu 1919 byla sestavena jediná kandidátní listina bez rozlišení politických stran. Všech 12 kandidátů a 5 náhradníků bylo pak volební komisí v červnu 1919 prohlášeno za členy prvního obecního zastupitelstva v obci Josefov. Starostou obce byl zvolen Martin Lekavý z č. 28 /lid./, jeho náměstkem se stal Cyril Ištváněk z č. 37 /rep./ a radními Jan Kučera z č. 29 /lid./ a Pavel Šupa z č. 12 /lid./

S těmito jmény se pak setkáváme po dlouhá léta, ba desetiletí v obecním zastupitelstvu a v jeho komisích při řízení obecních záležitostí a politického života v Josefově.

Prvních voleb do Národního shromáždění, poslanecké sněmovny ČSR 18. dubna 1919 se účastnilo v Josefově ze 126 voličů 50 mužů, 61 žen a 15 jich nepřišlo. Lidovci dostali do nár. shrom. 74 hlasů, republikáni 32, soc. dem. 1 a 4 lístky byly prázdné. Voleb do senátu se účastnilo 99 voličů ze 106 oprávněných: lidovci získali 67, rep. 26, národní demokracie 2, soc. dem. 2 a něm. nacionálové 2 hlasy.

V roce 1923 při volbách do obecního zastupitelstva byly postaveny již dvě kandidátky podle politických stran. Ze 133 voličů volilo 124. Strana lidové dostala 78 hlasů a 10 mandátů, strana agrární 46 hlasů a 4 mandáty. Starostou byl zvolen Josef Skoumal z č. 18 /lid./, náměstkem Július Šupa z č. 23 /rep./, radními se stali Pavel Šupa z č. 12 /lid./ a Jan Zimák z č. 19 /lid./. Pokladníkem byl zvolen Pavel Šupa z č. 12.

Ve volbách do sněmovny a senátu v roce 1925 se dostalo 2 hlasů KSČ. V obecních volbách v říjnu 1927 byly tři kandidátky: lidovci dostali 80 hlasů a 8 mandátů, agrárníci 36 hlasů a 3 mandáty, maloroľnická strana 14 hlasů a 1 mandát. Starostou byl zvolen Pavel Šupa z č. 12 /lid./ náměstkem Josef Skoumal z č. 18 /lid./, radními Július Šupa z č. 23 /rep./ a Cyril Zimák z č. 19 /lid./. Obecním pokladníkem byl zvolen Jan Lekavý z č. 28. V obecních volbách 1931 bylo zvoleno do obecního zastupitelstva 12 lidovců a 9 agrárníků. Pro neshody v lidové straně se stal starostou Július Šupa z č. 23 za rep. stranu. Prvním náměstkem byl zvolen Pavel Šupa z č. 12 a prvním radním Cyril Zimák z č. 32 za stranu lidovou. Druhým radním byl zvolen Petr Bílek z č. 10 /rep./ Obecním pokladníkem se stal Richard Prát z č. 58.

Posledních voleb za předmnichovské ČSR v červnu 1938 se účastnilo 153 voličů ze 160. Lidovci získali 102 hlasy a 8 mandátů, agrárníci 50 hlasů a 4 mandáty. Starostou byl zvolen Jan Lekavý z č. 28, ně-

městkem Július Šupa z č. 23, radními Jan Zimák z č. 19 /též pokladníkem obce/ a František Skoumal z č. 25.

Od zvolení obecního zastupitelstva v roce 1919 byla volena z jeho členů řada komisí, které pomáhaly řídit a sledovat obecní záležitosti. Na prvním místě to byla komise finanční. Významnou roli měla i místní školní komise. Od roku 1921 začala pracovat místní osvětová komise, v roce 1928 byla zřízena komise živelné pohromy, v roce 1930 letopisec-ká komise v souvislosti se změnou kronikáře, 1931 vznikla stavební komise.

Nezbytnou součástí obecní samosprávy byl obecní strážník Jakub Hasil z č. 47, který byl po dlouhá léta současně i obecním bubníkem a svoníkem.

Již v roce 1922 byla v obci zřízena veřejná obecní knihovna. Knihovní rada byla zřízena až v roce 1930, kdy obec přispívala knihovně 200 Kč. Do roku 1934 se nacházela ve škole, poté v obecní kanceláři na č. 70. Knihovníkem býval vždy správce školy.

Vedle vzpomenutých politických stran působily v Josefově Jednota čs. Orla a Svaz katolických žen a.dívek, obě pod vlivem strany lidové a katolické církve. Orel konal veřejná cvičení doma i v okolních obcích obě organizace sehrály řadu divadelních představení.

Významné postavení má v Josefově Sbor dobrovolných hasičů, založený 28. února 1925 jako odbočka prušáneckých hasičů, ale již v květnu téhož roku samostatný. Brzy si pořídil hasičskou zbrojnici a v roce 1933 i novou stříkačku. Prvním dlouholetým předsedou Sboru byl Július Šupa, náčelníkem Ištvének Jaromír z č. 38.

Své místo měli v obci myslivci, kteří vytvořili tzv. Honitební výbor, dále Vodní družstvo, Místní péče o mládež, Čs. červený kříž, založený již roku 1921 s 22 členy; v srpnu 1934 vznikla nová organizace Zemědělská družina.

Statistická čísla z roku 1930 potvrzují, že Josefov nadále je za-

mědělskou obcí: z 712 ha josefovského katastru bylo 444 ha orné půdy /z toho obyvatelé Josefova měli 370 ha, 95 ha Dittlův dvůr/, zahrad byly asi 5 ha, pastvin 51 ha, zastavěny byly 4 ha, neplodná půda zabírala 20 ha. Z pěstovaných plodin v tom roce byla pšenice zaseta na 80 ha, žito na 58 ha, ječmen na 56 ha, oves 16 ha, kukučice 9 ha, hrách a čočka na 1 a půl ha, brambory 43 ha, cukrovka 50 ha, řepa krmná 19 ha, vojtěška 44 ha, zelené krmivo na 17 ha.

V roce 1931 provedený soupis hospodářských zvířat v obci ukázal tento stav: /v závorce stav k 1. 1. 1933/ krav 162 /158, jalovic 35/63/, telat 60 /8/, býci 2-1 /2/, voli 12 /8/, prasat 171 /207/, plemeníci 48, kanci 1-1 /1-1/. V roce 1933 bylo v Josefově 46 koní. Dvůr měl 38 krav, 8 volů a 6 koní.

Tyto počty jsou důkazem péče o hovězí a vepřový dobytek, znamenající hlavní hospodářský přínos pro zemědělce.

Josefov nebyl nijak izolován od vnějších hospodářských poměrů v republice. Stoupající drahota životních potřeb, např. petroleje, svíček a paliva již v prvních letech republiky se projevila i zde. Stejně hospodářská krize na počátku třicátých let zasáhla hluboko do života josefovských zemědělců, vždyť zadluženost jejich usedlostí dosáhla v roce 1933 785 250,- Kč.

Významnou událostí v obci bylo zavedení elektrického proudu a osvětlení v r. 1929.

Nejvlastnějším projevem kultury na vesnici od počátku tohoto stol. jsou divadelní představení. Již před rokem 1920 byl v Josefově divadelní kroužek, který uváděl divadla v hostinci "U Prátů". Úroveň divadelních her, které uváděly ve sledovaném období Orel a Svaz kat. žen a dívek nebyla nijak vysoká. Lepší již byly hry hasičů, např. Vojnarka, Lešetínský kovář aj.

Součástí lidové kultury jsou tradiční zvyky v Josefově zachovávané, např. "smrtnica", tradiční to způsob vítání jara. Měl svou sociální podstatu ve "výslužce" darované chudé rodině pastýřově.

Konec republiky signalizoval i v Josefově na nebezpečí války a ohrožení republiky německým fašismem. Již v roce 1936 vznikla organizace CPO, které se projevovala přednáškově.

Mobilizace josefovských záložníků, pobyt vojsk po ústupu z odstoupeného pohraničí, uprchlíci z Břeclavska, to vše proběhlo jako zlý sen. A 15. března 1939 byli občané Josefova hned brzy ráno varováni, aby nekladli "odpor nebo překážky" postupujícímu Wehrmachtu, jenž za pochmurného dne okupoval zbytky republiky.

Starosta Jan Lekavý i obecní zastupitelstvo zůstalo na svých místech, jen v roce 1941 byli zbaveni svých funkcí bývalí legioněři.

Předpisované dodávky obilí, brambor, dobytka, mléka, drůbeže a vaječnic plnila obec během války nedostatečně. Proto byly časté úřední kontroly, jež většinou dopadly dobře. O potřebách válečného hospodářství svědčí i názvy komisí: Komise pro dodávání odpadků, komise pro povinné dodávky, obilní komise, komise pro živelné pohromy, mléčná komise. V roce 1942 přišel Josefov i o dva své zvony z kostelíku.

Je třeba se zmínit o ilegální činnosti, jíž se někteří občané Josefova zúčastnili. Byla zde pětičlenná skupina napojená na ilegální zemskou organizaci KSČ "Moravské rovnost": Dřevěný Vítězslav, Imrich Martin, Čech Antonín, Turek František a Rabušic Jaroslav. Tato skupina přechovávala po dobu pěti měsíců tři sovětské důstojníky uprchlé ze zajateckých táborů v Neusiedelu v Vahnově. Později byli podzemní organizací přiděleni dva členové paraskupiny "Clay" s vysílačkou; byli uschováni u V. Dřevěného. Organizace získávala různé zprávy vojenského charakteru a přes radiostanici je předávala do Londýna i do Moskvy.

V lednu 1945, podle pokynu byl vytvořen revoluční národní výbor. Byl v tomto složení: Imrich M., Čech A., Turek Fr., Filipovič Josef, Dobiš Alois, Dřevěný V., Šupa Jan, Čížek Ant., Nesvadba Petr, Čížek Štěpán, Skoumal Jan, Hasil Florián, a když 14. dubna osvobodila Rudá armáda Josefov, začal plnit svou revoluční úlohu.

Lidé v době přechodu fronty byli většinou schováni v bůdách. Na 15 povozů z Josefova /3 koňské, ostatní s kravami/ se účastnilo převozu mouky a munice pro Rudou armádu. Jiní hospodáři s potahy se podíleli na výstavbě letiště u Hodonína.

Skončila doba války, nastal nový svobodný čas.

V.

PO OSVOBOZENÍ /1945-1948/

V Josefově se po osvobození objevily všechny povolené politické strany. Nejsilnější byla opět Čs. strana lidová. V Čs. straně národně socialistické se soustředili členové bývalé agrární strany. Vznikly nové strany, které zde dříve nebyly : KSČ a Čs. sociální demokracie.

Když se 26. dubna vzdal starosta J. Lekavý své funkce, ujal se řízení obce nový místní národní výbor. Brzy byl zreorganizován a jeho nové složení bylo toto: Imrich Martin - předseda, členové: Dřevěný Vít., Čech Ant., Nesvadba P., Ištváněk Jaromír, Turek Fr., Bohún Michal, Šupa Jan, Hasil Fl., Rabušic Jar., Čížek Antonín.

Byly opět vytvořeny jednotlivé komise MNV k řízení jeho činnosti. Byla vytvořena komise finanční, osvětové, stavební, místní školní rada. Obecním zřizovatelem /strážníkem/ se stal Pospíšil Petr z č. 68.

V průběhu roku 1945 došlo ve složení MNV ke změně vyvolané požadavkem lidovců o zastoupení, jež odpovídá jejich vlivu v obci. Dne 13. září 1945 měl MNV v Josefově toto zastoupení podle politických stran: Imrich M. - předseda, Čech Antotnín, - tajemník, Turek Fr. a Mazúch Matěj za KSČ, Lekavý Jan - člen rady, Prát Bohumil - člen rady, Pacejka Fr. -pokladník, Černocho Josef - hospodář za ČSL, Nesvadba P., Ištváněk Jar., Maleňák Karel, Babák František - místopředseda, za Čs. soc. dem.

Vznikly také nové společenské organizace. Již 29. května 1945 byla založena místní skupina Svazu české mládeže.

Dne 2. července 1945 vzniká významná organizace - Jednotný svaz českých zemědělců - JSČZ. Politicky je v rukou představitelů ČSL. Předsedou byl Fr. Skoumal.

Vytvořila se i Místní rolnická komise. Předsedou se stal Pácejka Fr. Tato komise měla právo provést parcelaci místního velkostatku podle nových revolučních dekretů, k níž došlo 11. srpna. Řídil ji MNV a Místní rolnická komise. Z 89 uchazečů bylo uspokojeno 51, i když místní žadatelé vyšli relativně s málem. Budovy bývalého statku byly přeměněny na obytné budovy. Dostali je přiděleny: Pavel Kůřil, Florián Hasil a Matěj Mazúch. Bývalý deputétní domek č. 54. byl přidělen Josefu Zálešákovi. V Josefově byla též založena organizace Svazu Brannosti /1946/, jejíž předsedou se stal Fr. Babák.

Hospodářský život probíhal normálně. Dobytek byl vyhéněn na pastvu, staral se o něj od března 1945 nový pastýř Josef Vlašic z Hrušek, od června Ant. Hnát, v březnu 1946 jej vystřídal Jan Hornák a v r. 1948 Jan Zvědělík, oba z Prušánek. Žně začaly 13. července a rytmus dále pokračoval.

Politický ruch však pokračoval i nadále. ČSL podala petici podepsanou 124 muži z obce žádající uspořádání tajných voleb. Komunista Imrich podal demisi. V nově uspořádaném MNV byli lidovci zastoupení 6 čl. komunisté a soc. demokraté 3 členy až do voleb. Předsedou se stal Jan Lekavý z č. 28, místopředsedou zůstal Fr. Babák.

Ve volbách 26. května 1946 si 195 voličů mohlo vybrat ze čtyř kandidátek. Lidová strana dostala 138 hlasů, KSČ 25, národní socialisté 17 a sociální demokracie 15 hlasů. ČSL měla 9 mandátů, ostatní strany po jednom. Předsedou byl zvolen Jan Lekavý, místopředsedou Fr. Filipovič, radními Fr. Skoumal a Boh. Prát. KSČ zastupoval M. Imrich, soc. dem. Jar. Ištvanék, nér. soc. Jan Kychler. V tomto složení zůstal MNV až do února 1948.

V únoru 1948 nastává mocenské přeskupování sil. Již 26. února byl vytvořen místní akční výbor Národní Fronty představovaný 5 komunisty,

2 sec. dem. jedním lidovcem a jedním nár. socialistou. Jeho předsedou se stal M. Imrich MAV NF navrhl a OAV NF schválil nový MNV v Josefově. Jeho předsedou se stal komunista Antonín Čech, místopředsedou lidovec Fr. Filipovič, členy rady komunisté K. Malenák a M. Imrich. Členy MNV byli dále 3 komunisté, 2 lidovci, 2 soc. dem. a 1 nár. sec. Obdobné změny nastaly ve složení výberu JSČZ jehož předsedou se stal Jar. Išt-
vének, a dalších společenských organizacích.

VI.

NOVÁ ETAPA JOSEFOVA /1948-1982/

Období po Únoru bylo obdobím dramatických událostí v celostátním a místním měřítku. Hlavním úkolem se stala přestavba celého národního hospodářství a také zemědělství na družstevním základě. Budování JZD byl úkol nemalý a nesnadný. Stál před komunisty a MNV zvoleným ve volbách 30. května 1948, kdy velká většina ze 195 voličů zvolila kandidátky NF. Předsedou se stal komunista Jaroslav Rabušic. Kromě místopředsedy Fr. Skoumala /ČSL/ a dvou radních měl nový MNV ještě 5 členů a 5 náhradníků.

Počátky JZD v Josefově byly svízelné a těžké. Přípravný výbor byl založen 6. března 1950. Byl devítičlenný. Jeho předsedou se stal Martin Imrich, místopředsedou Jar. Rabušic, členy K. Malenák, Štěpán Čížek, Jan Hornák, Jan Čížek, Jar. Ištvének, Jan Dřevěný a Matěj Mazúch. V provedeném něberu do družstva bylo získáno 29 členů. Do konce roku 1950 se zvýšil jejich počet na 31. K rozorání mezí došlo 3. října 1950 na Dílech u Necher. Příští den začaly společné osevy. Avšak byli to stále bývalí drobní zemědělci. Většina rolníků i přes provedenou HTÚP do družstva nevstoupila, ačkoli po téměř čtyřměsíční přesvědčovací akci s ní souhlasile 84% občanů. Už 15. září bylo započato s adaptací společného kravína v budovách bývalého velkostatku. V přilehlé stodole byla zřízena silážní jáma na 12 vagónů siláže, byly vybudovány i močůvkové jímky a nové hnejiště. V kravíně byly zavedeny samečinné napaječky. Větrný motor

byl stržen a nahrazen samočinnou vodárnou v budce nad studní bývalého velkostatku. Současně byla vodovodní odbočka pro družstevní prádelnu, která ulehčovala družstevnickým práci v domácnosti už od 30. prosince.

Nové smýšlení občanů se začíná projevovat i mimo hospodářskou oblast. 21. května probíhala v obci podpisová akce za mír. Kromě několika starých lidí se podepsali všichni dospělí občané. Projevem přerodu vesnice byl i první společný výmlat obilí členů JZD ve stodole bývalého velkostatku; i svod hovězího dobytka od členů družstva do adaptovaného kravína. Bylo svedeno 25 kusů, z toho 15 dojnic. O žních 1951 se v obci uskutečnilo další zařízení směřující k ulehčení práce a starostí vesnických žen: byl zřízen žňový útulek pro malé děti ve školní třídě. Denně v něm bývalo postaráno až o 15 dětí. Vodovod, nedocenitelné technické zařízení sloužící životní úrovni lidu, plánovaný na první pětiletku, byl v dubnu 1952 také uveden do provozu. Tím vybavení bytů našich občanů získalo úroveň, kterou postrádala i obydlí obcí mnohem větších. Žňový dětský útulek došel u žen a matek jistě ocenění, když v druhém období jeho činnosti - o žních r. 1952 - už do něj docházelo denně kolem 20 dětí, jejichž matky mohly bezstarostně pracovat. A další novinka se našim lidem zalíbila - kombajny. Dva v tomto roce poprvé sekly a mlátily pšenici a jejich výkon docházel všeobecného uznání.

V roce 1952 proběhla opět přesvědčovací kampaň za získání dalších josefovských rolníků do JZD. Podíleli se na ní také aktivisté z okresu a patronátního zévodu HAK z Hořonína. Nakonec vstoupila do družstva většina rolníků. Avšak v roce 1953 nastalo vystupování z JZD; ale družstvo pracovalo dále, plánovitě a podle možností zřizovalo nové objekty pro zemědělskou výrobu: Na návří u Předních Úlehli byla postavena dřevěná drůbežárna na cihelné podezdívce a kolem ní drátěným pletivem ohrazen výběh. Na krajních Nivkách u sv. Anny byla postavena z cihel a betonu sušárna tabáku s dvěma pecemi a vlhčírnou. Proces opětného znovuzískání členstva JZD byl poté složitější a delší. V roce 1958 vzrostlo družstvo z 56 členů na 74. V roce 1956 hospodařilo josefovské družstvo na 12512 ha

půdy.

Významným byl pro Josefov 14. duben 1955, den 10. výročí osvobození obce Rudou armádou. Po projevu s. Ručky z Hodonína, který ocenil boj Rudé armády za naše osvobození a poukázal na stále sílící význam světové socialistické soustavy i nutnost posilování našeho zemědělství jeho kolektivizací, přečetl předs. MNV Fr. Pacejka zápisy z obecní kroniky, zhodnotil budovatelskou práci občanů za uplynulých 10 let a přečetl jejich závazky na počest 10. výročí osvobození. Byly to tuny masa, tisíce litrů mléka a tisíce vajec.

A život šel dál. Lidé si zvykli na práci v družstvě. Pracovali jako skupináři, zootechnici, rostlináři či v jiných funkcích.

Úspěchem, projevem nového myšlení značné česti obyvatel naší vesnice bylo ustavení sboru pro občanské záležitosti. Měl šest členů, kteří si dobře uvědomovali, jakou má sbor povinnost k občanům a celé naší socialistické společnosti. Upevňovala se i pravidelnost práce na poli osvěty kultury. Její základ položil už řídicí učitel Vladimír Vítů promítáním krátkých i celovečerních filmů vlastním aparátem, organizováním přednášek, slavností, vystoupení kulturních souborů, loutkového divadla aj. Na podzim r. 1960 pořídil místní národní výbor pro osvětovou besedu promítací přístroj a filmové představení se konala týdně, vždy v sobotu nebo v neděli. Návštěvníků bývalo hodně, na tento druh zábavy i poučení si už za dřívější léta zvykli. Novým jevem v kulturní činnosti mezi pracujícími zemědělci byl i zájezd dvěma autobusy 4. 7. 1961 do Tater, jehož se zúčastnilo 76 lidí.

V roce 1964 se dostala z iniciativy okresu na přetřes otázka sloučení Josefova s Prušánkami. Občané se však vyslovili proti, bylo třeba ještě určité doby, aby věc dozněla. K tomu došlo až o dvanáct let později. Jistým předpokladem pro sloučení obou obcí bylo již v roce 1962 provedené sloučení obou JZD. Do společného družstva vstupovalo JZD Josefov s 381,58 ha půdy, JZD Prušánky s 1 373,77 ha půdy. V době sloučení obou družstev byl předsedou JZD Josefov Matěj Masůch, agronomem Frant.

Facejka, zootechnikem Jan Filipovič, účetním Petr Čamlík, jeho pomocníkem Pavel Uher, skupinářem Fr. Skoumal. Po sloučení se stalo josefovské družstvo farmou JZD "Podlužan" Prušánky.

Naši občané, hlavně důchodci, kterých se to týkalo, vysoce ocenili usnesení výroční členské schůze JZD Podlužan v r. 1966, aby všem členům nebo vdovám po členech JZD byl poskytnut příspěvek ze sociálního fondu ve výši do 400,- Kčs měsíčně. Usnesení se týkalo celkem 11 důchodců a důchodkyň a znamenalo zvýšení jejich důchodu o celkem 3 950,- Kčs měsíčně.

Nacionalistické tvrzení, že všichni Němci jsou stejní, totiž odvěci nepřátelé Čechů a Slovanů, se i u nás pomalu, ale jistě překonává. S přáním navázat opravdové přátelství mezi naším lidem a pracujícími Německé demokratické republiky se i pět našich družstevníků zúčastnilo v r. 1967 prvního zájezdu v rámci družby JZD Podlužan se zemědělským družstvem "Sjednocená síla" Nemsdorf-Göbrendorf. Navštívili i některé další německá města a poznali, že i mezi Němci je mnoho těch, kteří jsou pro přátelství mezi našimi zeměmi a našim lidem.

Jak pevně už zakotvilo mezi našimi družstevními zemědělci poznání o výhodách společného hospodaření před soukromým, potvrzuje mimo jiné i skutečnost, že v r. 1968 ani jeden náš družstevník nevystoupil z družstva, třebaže by nikomu nebylo bráněno. Jak pilně a svědomitě naši v družstvu pracují, potvrzuje i to, že loňského roku byli tři naši občané vyhodnoceni jako nejlepší pracovníci. Všichni naši družstevníci oceňují i skutečnost, že je při odchodu do starobního důchodu družstvo odmění zájezdem do Sovětského svazu, o jehož poznání je u nás neutuchající zájem. Kromě toho každoročně 2 manželské páry zajíždějí do Sovětského svazu na vlastní náklady.

Když pak bylo v roce 1976 sloučeno JZD Prušánky s JZD Mikulčice, Lužice a Dolní Bojanovice, byl vytvořen celek o 3 894 ha - JZD "ČSP" Prušánky.

Pokud jde o práci MNV Josefov po roce 1948, nebylo to období snad-

né a te se projevovalo i v práci národního výboru a jeho členů. V roce 1949 byl zvolen předsedou MNV opět Jar. Rabušic, od roku 1952 tuto funkci zastával Matěj Mazůch. V letech 1954-1960 stál v čele MNV Josef Fr. Pacejka č. 57. Začala se budovat v obci kanalizace, hřbitov, chodníky aj. V dalším volebním období jej vystřídal Michal Bohún. Josef Kudrna byl předsedou MNV ve volebním období 1964-1970. Pak byl jedno volební období opět Matěj Mazůch. Jím končí období Josefova jako samostatné správní obce.

Ve volbách v říjnu 1976 vlastně již Josefov nebyl samostatnou obcí Josefov zvolil do třicetičlenného MNV Prušánky 5 svých zástupců: Petra Nesvadbu, Emila Štohandla, Frant. Šupu, Jana Práta a Helenu Tománkovou. Ti zastupovali zájmy a potřeby josefovských občanů ve společném MNV. Jednou týdně pak v bývalé kanceláři josefovského MNV úřadoval pracovník MNV Prušánky Fr. Stanec.

Avšak sám život si vynutil, aby v lednu 1977 vznikl v Josefově místní občanský výbor, který jako zástupce a reprezentant zdejších občanů zastupuje jejich zájmy ve společném MNV Prušánky a na jisté úrovni řídí po stránce politické a správní život v obci. Předsedou byl zvolen Petr Nesvadba st. z č. 96. V prosinci 1977 došlo také k ustavení místního výboru NF v Josefově. Jeho předsedou se stal Jan Hasil č. 2.

Josefovské jednotřídka byla v roce 1973 po 89 letech svého působení zrušena. Stalo se tak z návrhu okresního hygienika. Školní děti přešly do nové ZDŠ v Prušánkách, starší ročníky dochodily v Lužicích.

Po odchodu Petra Čamlíka přišel v říjnu 1947 do Josefova Vladimír Vítů. V roce 1951 navštěvoval zdejší školu 22 dětí. V roce 1957-1958 zde učil Jakub Medek, v r. 1958-1960 Jan Škápík, v roce 1960 přišel Ivan Pěnica, po něm v r. 1964 Josef Maxera. V letech 1970-1973 zde učila Alena Zvedělíkové z Prušánek.

Jako v předcházejících letech i nyní žila obec kulturně. Stálé kino neměla. Poprvé sem přijelo putovní kino v květnu 1948 a dávalo sovětský film "Přísaha". Později byly pravidelně promítány filmy ve škole.

Významnou událostí se stala návštěva "Vesnického divadla" v roce 1952, které zde hrálo "Tartuffa" od Moliéra. Účast byla velká, neboť po dlouhou dobu se v Josefově žádné divadlo nehrálo.

Avšak mnohé lidové zvyky, dříve zde obvyklé, jakoby upadly v zapomnutí. V roce 1967 byl obnoven starý zvyk "zarážení hory". Pak se tato slavnost konala každoročně. V této souvislosti je třeba se zmínit o výstavě vína v roce 1964 a zejména v r. 1972, kdy byla konána pod velikými vojenskými stany na nádvoří bývalého dvora. Bylo zde 868 vzorků z 22 okolních obcí. To vše pak vedlo k další výstavbě sklepů a bůd.

V roce 1968 byl obnoven další významný josefovský zvyk - "smrtnice". Již rok předtím se konala slavnost dětí, které v podlužáckých krojích předvedly různé zvyky a tance. Zorganizovala je MO Čs svazu žen.

Je několik událostí z historie Josefova posledního období, které je ještě třeba alespoň stručně zaznamenat. Tak v roce 1952 byl zbourán větrný motor na vodu. V roce 1956 byl konečně otevřen josefovský hřbitov. V dubnu 1971 byla zbourána bývalá obecní kovárna a pastouška. V roce 1971 byla požární zbrojnice přemístěna na stodolu č. 70, kde měl sklad Český svaz ovocnářů a zahrádkářů. Konečně v září 1973 byla vybudována asfaltová silnice z Bojanovic do Josefova, po níž volalo tolik generací Josefků.

Opět trochu statistiky. V roce 1950 měl Josefův 78 domů a 293 obyvateli. V roce 1961 nastal pokles na 74 domů, ale počet obyvatel nepatrně stoupl na 307. V roce 1970 bylo v Josefově 77 domů a 310 obyvatel. A počátkem roku 1982, dvě stě let od vzniku Josefova, má obec 107 čísel, 85 domů a 342 obyvateli. Tedy počet domů za 200 let vzrostl o 100%, obyvatel o jednu třetinu. Z původních 41 usedlostí zůstává dosud více jak polovina nerozdělená. Za 33 let socialistické výstavby vzrostl Josefův o 24 nových domů. Nyní je řada domů rezstavěna či přestavována.

Základním znakem růstu životních potřeb obyvatelstva je především výstavba či přestavba obydlí, auto, automatické pračka, černobílý nebo

barevný televizor, ledničky atd. Přesto to, co je dnes již nedílnou součástí naší moderní socialistické vesnice, můžeme vidět právě v Josefově.

Na výstavbě obce se podíleli především sami občané, ať už šlo o rekonstrukci osvětlení, budování vedvodu, pomoc při asfaltování ulic, budování chodníků, květinových záhonů v prostorách mezi silnicí, obrubníků a mnoha dalších veřejných akcí. V roce 1978 se rozhodlo o výstavbě nového obchodního střediska, které je ve výstavbě.

Na této záslužné práci pro obec se podílejí svorně komunisté i lidovci a s nimi členové místních organizací Národní Fronty: Českého svazu žen, Čs. červeného kříže, SSM, Českého svazu zahrádkářů /v němž významnou složku tvoří vinaři/, největší společenské a zájmové organizace v Josefově. A nelze zapomenout ani na nejmladší tělovýchovnou složku v obci - stolní tenisový oddíl.

Tyto politické strany, společenské a zájmové organizace se svým členstvem představují sílu, která je schopna v mezích svých možností zvládnout úkoly, které jsou před ně stavěny. Podílet se na dalším zvelebování obce Josefov.

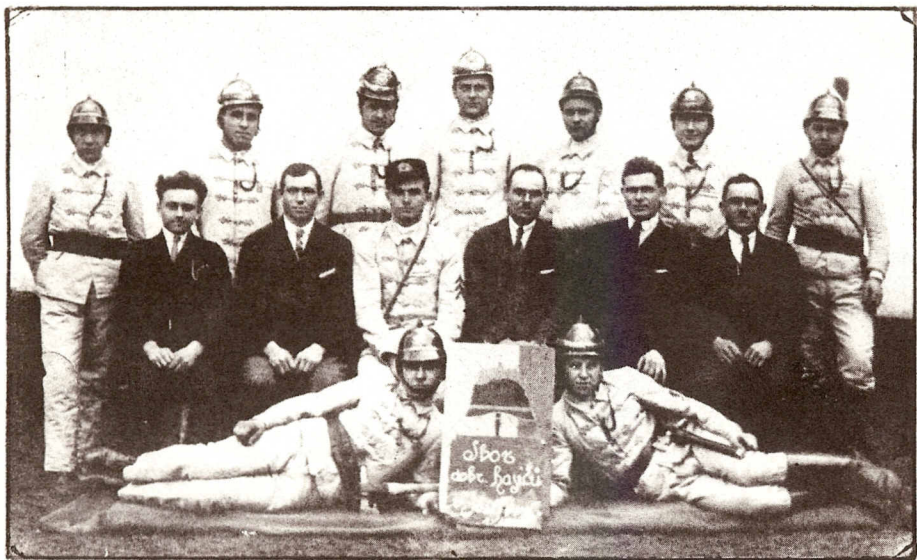
Závěrem.

Změnila se doba. Od základu se proměnil život v celé naší vlasti, což našlo i svůj odraz v Josefově. Lidé si zvykli na práci v jednotném zemědělském družstvu. Řada občanů pracuje také v průmyslových a jiných závodech v Hedoníně nebo v Naftě. A dobré sociální postavení josefovských občanů dokazuje nejen hezká výstavba nových domků, ale i přestavba starých. Projevuje se i v péči o vinnohrady, o tu "tekutou krev", jež tu byla vždy a je i dnes v lásce a vážnosti. Vidět to na budování nových sklepů a bůd.

Mění se i myšlení lidí - a to se děje vždy pomalu a nezřetelně. Přesto zůstaly některé přežitky z minulosti v myšlení. Ale nový čas přichází s novými požadavky a žádá si nové činy.

Žne roku 1920

Sbor dobrovolných hasičů v Josefově roku 1926

Zábava v letě u místního pohostinství v roce 1926

Zně roku 1930

Pozdrav z Josefova roku 1940

Švadba v roce 1944

Poslední dochové domy v roce 1949

Hrkání na velikonoce v roce 1952

Po chytání koroptví v roce 1957

Smrtnice u místní školy v roce 1960

Budova místního pohostinství v roce 1970

Místní chasa jede přes pole na hody v roce 1973

Místní občan Jan Pospíšil v debeňáku
a se sotůrkem